

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра методології та методів соціологічних досліджень

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія та методи соціологічних досліджень
(магістерський дослідницький семінар)

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма «Соціологія»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	2
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладачі: Савельєв Ю.Б.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2020

Розробник(и):

Савельєв Ю.Б., доктор соц. наук, доцент, доцент кафедри методології та методів соціологічних досліджень

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри методології та методів соціологічних досліджень

_____ (Сидоров М.В.-С.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 21 від «28» серпня 2020 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії _____ Червінська Т.Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Мета дисципліни – систематизація та поглиблення знань студентів про логіку і методологію емпіричного дослідження в соціології і розвиток їхніх вмінь самостійно обирати оптимальні методи збору та аналізу даних.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати основні методи збору та аналізу соціологічних даних
2. Вміти готувати програму соціологічного дослідження
3. Володіти навичками роботи з англомовною науковою літературою

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна «Методологія та методи соціологічних досліджень (магістерський дослідницький семінар)» є дисципліною вільного вибору студента за напрямом кафедри «Методи емпіричних соціологічних досліджень». Дисципліна систематизує та поглиблює знання та вміння, які студенти здобули під час попереднього вивчення комплексу дисциплін, що були присвячені основам програмування емпіричного дослідження, методам формування вибірки, збору та аналізу даних, логічній побудові висновків наукового дослідження. Методологічний семінар має навчити студентів використовувати знання дослідницької методології для обґрунтування теми і розробки дослідницької програми власної магістерської кваліфікаційної роботи. Опанування дисципліни допоможе студентам обирати оптимальні методи соціологічного дослідження, критично оцінювати та інтерпретувати результати їхнього застосування у соціології.

4. Завдання (навчальні цілі):

Основними завданнями вивчення дисципліни є

- Поглиблення розуміння студентами методології, основних методів і процедур соціологічного дослідження
- Засвоєння знань про наявні методологічні проблеми обґрунтування результатів емпіричного дослідження в соціології та можливі шляхи їх розв'язання
- Формування вмінь вибору оптимальних методів соціологічного дослідження та їх практичного застосування при плануванні магістерської кваліфікаційної роботи

Це спрямовано на формування компетентностей:

- Здатність самостійно формулювати мету, ставити конкретні задачі наукових досліджень в фундаментальних та прикладних сферах соціології (фк12)
- Здатність обґрунтовувати доцільність використання сучасних методів збору та аналізу соціальної інформації (фк18)
- Здатність розробляти програми та проводити власні соціологічні дослідження, аналізувати і змістовно інтерпретувати їхні результати (фк20)

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Методологію, основні методи і процедури соціологічного дослідження	Лекція, семінар, самостійна робота	практичне завдання	20
1.2	Методологічні проблеми обґрунтування результатів емпіричного дослідження в соціології та можливі шляхи їх розв'язання	Лекція, семінар, самостійна робота	практичне завдання	40
2.1	Обирати оптимальні методи соціологічного дослідження та	Лекція, семінар, самостійна робота	практичне завдання	40

застосовувати їх при плануванні магістерської кваліфікаційної роботи			
--	--	--	--

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	2.1
Вміти самостійно формулювати мету, ставити конкретні задачі наукових досліджень в фундаментальних та прикладних сферах соціології (прн18)			+
Вміти обґрунтовувати вибір методів кількісного та якісного аналізу даних та інтерпретувати результати досліджень (прн24)			+
Знати новітні методи аналізу даних та інтерпретувати їх результати (прн26)	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Практичне завдання 1 (Аналітичний звіт, презентація та обговорення) з теми 1, РН 1.1 = 20 балів/12 балів
2. Практичне завдання 2 (Аналітичний звіт, презентація та обговорення) з теми 2, РН 1.2 = 40 балів/24 бали
3. Практичне завдання 3 (Аналітичний звіт, презентація та обговорення) з теми 3, РН 2.1 = 40 балів/24 бали

- підсумкове оцінювання - залік

7.2 Організація оцінювання:

1. Практичне завдання 1 з теми 1, РН 1.1 – після теми 1
2. Практичне завдання 2 з теми 2, РН 1.2 – після теми 2
3. Практичне завдання 3 з теми 3, РН 2.1 – після теми 3

Порушення вимог до виконання, умов і термінів подання завдань є підставою для зниження оцінки або незадовільної оцінки. Роботи, які містять плагіат або інші порушення академічної доброчесності отримують незадовільну оцінку.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	Самостійна робота
1. Методологія соціологічного дослідження як стратегія наукового пошуку				
1	1. Методологія, основні методи і процедури соціологічного дослідження	4	2	2
2	Практичне завдання 1 (Аналітичний звіт та презентація)			6
3	2. Наукове обґрунтування результатів емпіричного дослідження в соціології	4	4	6
4	Практичне завдання 2 (Аналітичний звіт та презентація)			10
5	3. Використання методів соціологічного дослідження при плануванні магістерської кваліфікаційної роботи	2	4	6
6	Практичне завдання 3 (Аналітичний звіт та презентація)			10
	ВСЬОГО	10	10	40

Загальний обсяг 60 год., в тому числі:

Лекцій – 10 год.

Семінари – 10 год.

Самостійна робота - 40 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна: (Базова)

1. Trochim W., Donnelly J. P., Arora K. *Research methods: The essential knowledge base.* – Second Edition. – CENAGE Learning, 2016 (Part 2, Part 3, Part 4) <http://www.socialresearchmethods.net/kb/>
2. Эко У. Как написать дипломную работу. Гуманитарные науки. / Пер. с ит. Е. Костюкович. М., 2003. – 240с. <http://www.soc.univ.kiev.ua/uk/library/kak-napisat-diplomnuyu-rabotu-gumanitarnye-nauki-uchebno-metodicheskoe-posobie-s-it-e>

Додаткова:

1. Gelman A, Stern H. The difference between “significant” and “not significant” is not itself statistically significant // *The American Statistician.* - 2006. - 60(4). P. 328-31.
2. Батыгин Г. С. Обоснование научного вывода в прикладной социологии. – Москва: Наука, 1986. – 270 с.
3. Веллеман П. Уилкинсон Л. Типологии номинальных, ординальных, интервальных и относительных шкал вводят в заблуждение (Перевод с английского) // *Социология: методология, методы, математическое моделирование.* – 2011. – №33. – С.166-193.
4. Волович В.И. Оценочные критерии качества социологической информации // *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Соціологія.* – 2010. – Вип.1.
5. Дембіцький С. Розробка соціологічних тестів: методологія і практики її застосування. - К.: Інститут соціології НАН України, 2019. - 304 с.
6. Паниотто В.И. Качество социологической информации. - Київ: Наукова думка, 1986. - 206 с.
7. Савельев Ю. Б. Когортный анализ и проблема разграничения компонентов социальных изменений: метод линейной декомпозиции тренда // *Социологические исследования.* – 2015. – № 10. – С. 130–135.

8. Толстова Ю. Н. Математическое моделирование социальных процессов и социология // *Социологические исследования.* – 2018. – №. 9. – С. 104-112.
9. Шродт Ф. Семь смертных грехов современного количественного анализа в политической науке / Пер с англ. А.А.Широкаковой // *Социология: методология, методы, математическое моделирование.* - 2017. - № 43. – С.154-210.

10. Додаткові ресурси:

1. Trochim, William M. *The Research Methods Knowledge Base*, 2nd Edition. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.socialresearchmethods.net/kb/>
2. SAGE Research Methods. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://methods.sagepub.com/>